Ner 301.

ŚRODA.

KRAKOW

DNIA 7 GRUDNIA 1831 r.

Goniec wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych o godzinie 5 po południu regularnie, w Drukarni St. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:

Kwartalna . . . . złp: 10.
Miesięczna . . . . — 4.
Numer pojedynczy . gr: 10.

Goniec Krakowski,

DZIENNIK POLITYCZNY, HISTORYCZNY I LITERACKI.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0°	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 5. 827	— 4. 0	— 7,5	wschodni słaby	pogoda z chmurami	
6. 12	„ 5. 173	† 1. 0	† 4,5	„ „	„ „	
3	„ 4. 323	† 1. 3	† 3,0	żaden	„ „	
9	„ 3. 340	† 0 7	— 4,0	północny słaby	„ „	

Część Urzędowa.

— *Kraków.* —

Ceny Zboża w 3 i 4 gatunkach sprzedawanego na targowicy w Kleparzu.

Dnia 5 i 6 Grudnia 1831 r.	1 Zł	1 gr	2 Zł	2 gr	3 Zł	3 gr	4 Zł	4 gr
Korzec Pszenicy.	27	—	24	—	22	—	20	—
— Żyta........	20	—	18	—	17	15	17	—
— Jęczmienia.	18	—	17	15	16	—	14	15
— Grochu....	20	—	18	—	17	—	16	—
— Owsa.......	10	—	9	15	8	24	8	15
— Jagieł......	28	—	27	—	26	—	24	—
— Rzepaku...	29	—	24	—	23	—	22	—

LOTERYA KRAJOWA.

W 480 ciągnieniu dnia 7 Grudnia 1831 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały numera następujące:

14. — 37. — 19 — 4. — 61.

Przyszłe 481 ciągnienie przypada dnia 14 Grudnia 1831 r.

Część Nieurzędowa.

Londyn (*16 Listopada.*)

—Mówią, iż poseł angielski w Hadze doniósł admirałowi Warren, iż według podobieństwa do prawdy, flotta jego nie będzie potrzebowała udawać się znowu na brzegi Hollandyi, gdyż rząd tamteyszy o zgromadzeniu się i przeznaczeniu eskadry, zupełnie jest przekonany.

— Dziennik *Globe* powiada: »Słychać że

Sir Stratford Canning ma zlecenie rozpocząć z Portą układy względem nowych granic Grecyi. Sądzą iż Porta nie będzie przeciwna, lecz trudność będzie zachodzić w tem, jak negocyować z Grekami. Pięć mocarstw, które przedsięwzięły uspokoić Europę, są zmuszone zwrócić swoją uwagę na wschód.

PARYŻ (*22 Listopada*)

— Podług wiadomości z Bourbon Vendée z d. 11 b. m. znaleziono w mieszkaniu wieyskiem, gdzie hrabina Larochejacquelin była aresztowana, wiele skrzyń napełnionych strzelbą i inną bronią, ukrytą prassę i 20,000 fr. gotowizny: samey hrabinie miało się udać uyść z pod straży.

— Mówią, iż marszałek Klauzel chce na pierwszém posiedzeniu izby deputowanych wnieść z mownicy plan osiedlenia Algieru.

— Według naynowszych wiadomości z Oran Hadsehi Mustafa i Benardi, naczelnicy dwóch możnych pokoleń, podległych Cesarzowi Marokańskiemu, zyskują coraz więcey wpływu nad Beduinami, tak iż kommenderujący w Oran jenerał Boyer, uznał potrzebném naznaczenie ceny na głowę każdego z tych naczelników, 600 angielskich douros (2000 fr.) Przy znaney chciwości Arabów spodziewa się jenerał dobrego skutku tego środka.

— Pokóy europeyski, do którego zdają się skłaniać mocarstwa kontynentalne, kosztował gabinet nasz tyle ofiar miłości własney, iż mu nie można mieć za złe, jeżeli szuka uroczystego usprawiedliwienia swego w materyalnych interessach kraju. Zdaje się, że rząd w istocie o tem myśli. Podnoszenie się papierów publicznych jest wielką podporą. Pieniędzmi za mały procent, Francya może w tey chwili dokonać cudów przemysłu. Mówią już o kolejach żelaznych i o kanałach, którémi kray wzdłuż i wszerz ma bydź przerzynany. Prawo o kupnach sądowych, ilekroć chodzi o przedmioty ogólnie użyteczne, jest podstawą tego nowego przemysłowego systematu. Obliczono, iż tylko część summ, wydawanych rocznie na gościńce główne, a niedostatecznych nawet do utrzymania ich wszędzie w dobrym stanie, byłaby dostateczną do założenia gościńców handlowych, których wygodność i taniość, w niespełna trzech leciech pomnożyłaby pięciokrotnie dochody z gruntu. Ministeryum wszelkiemi siłami chce popierać te koleje żelazne, do którychby można użyć wszelkie lichsze żelazo z naszych kopalni. Jeżeli administracya przyjmie pieniądze ofiarowane jey przez naszych kapitalistów, toby je głównie użył na tę gałęź przemysłową. Tak przynaymniey oświadczył prezydent rady ministrów do kilku deputowanych, w bardzo zadowalniających wyrazach o wzrastającém zaufaniu, jakie znakomici właściciele pokładają w teraźnieyszym stanie rzeczy.

HAGA. (*15 Listopada.*)
(*Dokończenie.*)

Podczas, kiedy tu się zaymowano rozbiorem tych artykułów i przy zbliżającym się upływie czasu, na który zawieszenie broni wskutek wyraźnego żądania konferencyi ostatecznie było oznaczone przez króla Jmci, wyszedł dołączony tu 50 protokuł konferencyi, zawierający wezwanie rządu angielskiego, aby natychmiast posłał siłę zbroyną morską na brzeg Hollandyi, która dopóki król nierozpocznie znowu kroków nieprzyjacielskich przeciwko Belgij, ma także zostać nieczynną. Wskutek postanowienia monarchy odpowiedziano w następujący sposób:

»Do pełnomocników pięciu dworów zgromadzonych na konferencyi londyńskiey. Podpisani pełnomocnicy króla Jmci niderlandzkiego, mieli zaszczyt odebrać od panów peł-

nomocników Austryi, Francyi, Angli, Pruss i Rossyj zgromadzonych w konferencyj londyńskiey protokul Nr. 50 opiewający, iż oświadczenia uczynione w imieniu króla niepozostawiają konferencyi inney drogi, jak tylko użyć środków zapobiegających nowym krokom nieprzyjacielskim, do jakich król zastrzegł sobie prawo; że należy do upoważnień i obowiązków pełnomocników pięciu dworów, zarządzić służące do tego środki: że pełnomocnicy pięciu dworów ustanowili wezwać rząd króla Jmci angielskiego o posłanie natychmiast siły zbroyney morskiey do brzegów Hollandyi; że siła ta będzie miała rozkaz nierozpoczynać nic, dopóki król nieponowi kroków nieprzyjacielskich przeciwko Belgij; że na przypadek gdyby kroki te miały bydź na nowo przedsięwzięte, eskadra ta użyje natychmiast naystósowniejszych środków do osiągnienia jak nayszybszego tychże wstrzymania; że nakoniec pełnomocnicy pięciu dworów zgodzili się na to, że konferencya, gdyby pierwsze te kroki były niedostateczne, uczyni wszelkie rozporządzenia, któreby uznano za potrzebne jeszcze do osiagnienia tego celu. Podpisani podali protokul ten do wiadomości swego dworu i otrzymali rozkaz, wyrazić konferencyi londyńskiey podziwienie i bolesne uczucie, jakie treść tego protokulu wzbudziła w ich monarsze. Wskutku projektu konferencyi, król zezwolił na zawieszenie broni od 29 Sierpnia do 10 Października, i przedłużył takowy późniey stósownie do życzenia konferencyi aż do 25 Października. Przy sposobności tey, król na nowo obiawil chęć zachowania pokoju i gorliwość swoję przyczynienia się do zamiarów pięciu dworow. — Gdy konferencya nie dotknęła pytania względem nowego przedłużenia zawieszenia broni; pełnomocnik angielski oświadczył w dniu 25 Października stósownie do instrukcyy otrzymanych od dworu swojego życzenia, poznania zamiarów króla niderlandzkiego względem rozpoczęcia na nowo kroków nieprzyjacielskich, po upływie zawieszenia broni. —

Życzeniu takiemu dla tego nie można było uczynić zadosyć, że wówczas dla rządu niderlandzkiego nie była jeszcze nadeszła chwila przedsiębrania jakichkolwiek postanowień, któreby okolicznościami mogącemi zayść między 20 i 25 Października, łatwo mogły bydź zmodyfikowane, i ponieważ oświadczenie w tym względzie byłoby zawierało powtórne zawieszenie broni. — Odpowiedź udzielona panu posłowi, ogranicza się na oświadczeniu, że gdy król Jmci niepowziął jeszcze żadnego postanowienia, żądane objaśnienia nie mogą bydź udzielone. Poseł wiernie przytoczył tę okoliczność w swojey depeszy, a z listu jego okazuje się wyraźnie, że inne szczegóły ściągały się do poufney rozmowy między nim a ministrem spraw zagranicznych, którą jak się spodziewać należało, poseł udzielił swojemu rządowi, a która jednakże do pomieszczenia w protokule niebyła przeznaczona. Depesza posła przekonywa nawet, iż w jednem z wyrażeń protokulu zaszła omyłka: to jest gdzie powiedziano: »Król kazał oświadczyć przez swego ministra spraw zagranicznych, iż wolno jest pięciu mocarstwom, uzbroić się przeciwko środkom, jakieby on użył, równie jak im wolno jest uzbroić się przeciwko jego milczeniu; że król nie jest obowiązany, objawiać swoje zamiary naprzód w chwili, kiedy się kończy zawieszenie broni, i że nawet gdyby do tego był obowiązany, w teraźnieyszym czasie może się wydarzyć wiele okoliczności, któreby mogły zmienić obiawione przez króla zamiary.« Słowa

te są tylko przytoczone w depeszy, jako odpowiedzi ministra na rozmaite uwagi posła. Gdy zaś król JMci niemógł naprzód wiedzieć, jakie będą czynione uwagi, okazuje się ztąd, że odpowiedź ta niemoże bydź uważana, jako oświadczenie w imieniu króla uczynione, jako oświadczenie, które z trudnością dałoby się pogodzić z urzędowemi formami;-gdy przeciwnie przedmiot sam przez się, musiał dać powód do niektórych poufnych kommunikacyi między dwoma osobami, które chociaż z powołania przestrzegają różniące się między sobą interessa, przecież sobie przyznają wzajemnie pewne zaufanie. Skoro przedmiot oświadczenia był załatwiony, rozmowa między niderlandzkim ministrem spraw zagranicznych a posłem angielskim, nie była uważana wcale za urzędową; mininister odmówił odpowiedzi, gdy poseł wspomniał o pięciu mocarstwach, gdyż urzędowe żądanie oświadczenia ze strony rządu angielskiego, a nie konferencyi pochodziło. Rapport wspomniany oczywiście nie jest więc tego rodzaju aby miał usprawiedliwiać sposób jego użycia, i niemożna przypisywać dworowi haagskiemu wyniklych ztąd nieporozumień.

Dotąd pięć mocarstw oświadczyły iż niedozwolą na nowo rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich; oświadczenie to uskuteczniono względem Hollandyi, gdy w miesiącu sierpniu uznała potrzebę popierania układów środkami wojennemi; lecz oświadczenie to zupełnie było bezskuteczne względem Belgii, chociaż kray ten codziennie naruszał zawieszenie broni. Co do wysłania flotty na brzegi Hollandyi, środek ten zdaje się przestawiać jako ułudzenie, żądania dawnieysze zawarcia lub przedłużenia zawieszenia broni, gdyż mało troszczyć się należy o żądanie lub proponowanie tego co przemocą wymusić postanowiono; z resztą środek ten nie został przedsięwzięty w skutek objawionych lub rozpoczętych na nowo nieprzyjacielskich kroków, lecz jedynie z powodu niepewności w tym względzie, gdy tymczasem nie użyto żadnego środka względem usunięcia zachodzącey niepewności ze strony Belgii. Należy jeszcze wspomnieć, iż poseł angielski w Hadze uwiadomiony został w dniu 23 Października, o rozkazie dziennym wydanym do woyska, w którym powiedziano, że rozpoczęcie kroków nieprzyjacielskich nie jest bliskie. Rozkaz ten był istotnie wydany w d. 25 Października, nim w Hadze wiedzieć można było, o protokule z dnia 24. W teraźnieyszem położeniu rzeczy, Król Jmci nierozpoczynając na nowo kroków nieprzyjacielskich, nieodstąpił od przestrzeganego zawsze umiarkowania, i tem mniey zobowiązać się może względem wyniknąć mogącego ich rozpoczęcia, gdy względem postępowania Belgii żadney nie ma rękoymii, a Król niemoże przyznać innym mocarstwom upoważniania do ograniczenia prawa służącego każdemu niezawisłemu monarsze względem zawierania pokoju, lub prowadzenia woyny. Podpisani dopełniwszy tym sposobem rozkazów swego monarchy, mają sposobność itd.

Londyn 7 Listopada 1831 r.

(podp.) *Falck, van Zuylen, van Nyewelt.*

Te są szanowni Panowie kommunikacye, jakie zgromadzeniu temu uczynić miałem zlecenie. Nieozdobna mowa moja, wystarczy jak sobie pochlebiam, do wyjaśnienia postępu negocyacyi od chwili, kiedy po raz ostatni stanąłem pośród waszego grona. Rząd mając przekonanie, iż wśród ważnych tych okoliczności, popierał silnie i gorliwie pomyślność i naydroższe interessa kraju, ufa ciągłemu współdziałaniu Panów i ludu Niderlandzkiego, który zastępuje ku osiągnieniu wielkiego celu, do którego dążymy, to jest uzyskanie słusznych i z bytem naszym jako narodu niepodległego, zgodnych warunków, rozdziału Hollandyi i Belgii!.

(Jutro z powodu uroczystego święta Goniec Krakowski niewyjdzie.)